

• ДИСКОСВІТ •

РОЗДІЛ 1

БЕМЦ НА СЛАВУ

Щось починається поперед чогось.

То була літня злива, але вона, здається, цього не знала і хльостала дощем точнісінько, як зимовий буревій.

Міс Перспікація Тік сиділа у хлипкому сковку, за який її слугував вутливий кущик, і спостерігала за світом. Дощ оминув її увагу. Та й відьми швидко сохнуть.

Дослідження світу провадилося за допомогою двох тичок, зв'язаних докупи мотузкою, продірявленим камінцем, яйцем, панчохою міс Тік (теж дірявою), шпилькою, клаптем паперу і крихітним огризком олівця. На відміну від чарівників, відьми вміють обходитися малим. Усе приладдя скрутили і зв'язали докупи — і з цього вийшло... щось. Воно дивно посмикувалось, коли міс Тік штрикала його пальцем. Одна з тичок, здається, проштрикнула яйце наскрізь, але сліду на виході не було.

— Ага, — мовила вона стиха, коли дощ хлюпнув їй із крисів капелюха. — Ось воно що. Стіни світу бrijжаться. Дуже дивно. Мабуть, інший світ намагається пр obrатися сюди. Із цього ніколи не буває нічого доброго. Треба йти туди. Хоча... мій лівий лікоть каже, що там уже є відьма...

— Вона все владнає, — почувся тихий і якийсь загадковий голосок з-під її ніг.

— Ні, не може цього бути. Там крейдяний край, — сказала міс Тік. — Добра відьма на крейді не виросте. Та це

ледь ліпше за глину. Для доброї відьми треба шмат міцної скелі, повірте мені на слово, — міс Тік струснула головою, аж розлетілися навколо краплинки води. — Та мої лікті зазвичай мене не підводять*.

— Навіщо ці балачки? Ходімо подивимося, що там діється, — сказав голосок. — Нам тут і так не дуже то й добре ведеться, правда?

Ніде правди діти. Низина не дуже гостинна до відьом. Міс Тік ледве зводила кінці з кінцями на тих мікстурах і зло-ворожбі**, очувати доводилося по стайнях. Двічі її жбурляли в ставок.

— Я не можу втрутатися, — мовила вона. — Не на території іншої відьми. Із цього не буде нічого путнього. Та... — запнулася вона, — відьми не беруться нізвідки. Погляньмо, що там койться...

Вона вийняла щербатий тарільчик і вмочила його у калабаньку дощівки, що зібралася в її капелюсі. А тоді з іншої кишени дісталася каламар і націдила акурат стільки чорнила, щоб вода почорніла.

Вона накрила тарільчик долонями, щоб не набралося дощу, і прислухалася.

Тіфані Болячка лежала на пузі коло річки, лоскочучи пстругів. Вона любила, як ті реготали. Вода тоді бріжилася бульбашками.

* Люди кажуть «слухай своє серце», але відьми вміють слухати й решту тіла. Ви не повірите, що можуть розповісти нирки! — Прим. авт.

** Звичайні ворожки вам навіщують усього бажаного, а от відьми — правдивого, подобається воно вам чи ні. На диво, відьми частіше праві, але зовсім не популярні. — Прим. авт.

А неподалік, де берег річки був схожий на пляж з ріні, її брат, Погіршай, длубався в мулі прутом, аж сам заляпався болотом по самі вуха.

Погіршай заляпувався вмить. Умій його, витри і постав посеред чистої кімнати на п'ять хвилин, а він уже заляпаний. Воно само. Раз — і він уже заброханий. Та глядіти його було нескладно, тільки пильний, щоб жаб не найвся.

Якась маленька частинка мозку Тіфані мала сумніви стосовно імені Тіфані. Їй було дев'яТЬ і вона не мала сумнівів, що з іменем Тіфані їй буде непросто жити далі. Понад те, лиш тиждень тому вона вирішила, що хоче бути відьмою, коли виросте, і для відьми Тіфані — не дуже годяще ім'я. Люди засміють.

Інша — і більша — частина мозку Тіфані переймалася словом «шурхіт». Це таке слово, про яке не дуже то й хтось думає. Чухаючи пструга по підборідцю, вона крутила шурхотом у голові.

Шурхіт... бабусин словник каже, що визначення таке — «низький приемний звук шепоту чи бурмотіння». Тіфані подобалося те слово на смак. Воно спонукало її до думок про незнайомців у довгих мантіях, за зачиненими дверима вони пошепки обмінюються дуже важливими таємницями: шурх-шурх-шурх...

Вона прочитала словник від А до Я. Ніхто їй не казав, що так не робиться.

За такими думками вона й не зауважила, як пструг кудись зник. Натомість за пару дюймів від обличчя з'явилося щось інше.

Це була кругла корзинка, не більша за шкаралупку кокоса, дірки залатані чимось, щоб не набиралась вода,

і конструкція могла триматись на поверхні. І в ній стояв маленький чоловічок — всього шість дюймів заввишки. На голові в нього кучма рудого скуйовданого волосся, із вплетеними пір'їнками та якимсь шматтям. Бороду він мав теж руду, — таку ж занехаяну, як і чуприна. Решту тільки вкривали синяві татуювання, а що лишилося — крихітний кілт. Він тряс кулаком і вигукував:

— Трясця би вхопила! Булись би дурні ту стовбичити!
Зелена голова наближаєсі!

А тоді він смикнув за мотузку, що звисала з його човна, і на поверхню вигулькнув ще один захеканий рудоволосий чоловічок.

— Нема кули рибалити туво! — гукнув перший, затягуючи його на борт. — Зелена голова наближаєсі!

— Трясця! — відповів плавець, мокрий до нитки. — Гребемо звіти!

Тоді він схопив маленьке весло і, махаючи ним туди-сюди, швидко відплів у своїй корзині.

— Перепрошую! — крикнула Тіфані. — Ви фейрі?

Та відповіді не було. Маленький округлий кошик зник в очерті.

Мабуть, ні, вирішила Тіфані.

А тоді, що здивувало її до чорноти душі, почувся шурхіт. Вітру не було, але листва на вільсі, що росла на березі річки, затремтіла і зашурхотіла. Очерет теж заворушився. Та він не пригинався, а просто собі затремтів. Усе затремтіло, наче хтось узяв світ у долоні і трусив ним. Повітря забулькотіло. Люд перешіптувався за зачиненими дверима...

Вода забулькотіла при самому березі. Там не дуже глибоко — було б по коліна, якби Тіфані залізла поплюс-

катись, — але враз вода потемніла, позеленіла і, невідомо як, поглибшила.

Вона відступила на пару кроків саме вчасно, щоб уникнути довгих тоненьких ручок, які вигулькували з води і вчепилися у берег, де вона щойно стояла. Вона встигла мигцем побачити худе обличчя і гострі зуби, величеські круглі очиці і обвисле зелене волосся, схоже на водорості, а тоді це щось булькуло під водою.

Щойно вода поглинула істоту, як Тіфані вже чимдуж бігла до бережка, на якому Погіршай пік завиванці із жаб. Вона скопила малого акурат у той момент, коли при березі завиравали бульбашки. Вода знову забулькотіла, зеленоволосе вигулькуло з води і довгими ручиськами вхопилося за бережок. А тоді воно верескнуло і гепнулося назад у воду.

— Мені тлеба в тувале-е-ет! — кричав Погіршай.

Тіфані не зважала. Вона пильно вдивлялась у плесо.

«Мені зовсім не страшно, — думала вона. — Як дивно. Мало б бути, але я просто розлючена. Тобто, десь там у мені є страх, схожий на червоногарячу кулю, але лютъ його не випускає...»

— Погі хоче піпі! — пищав Погіршай.

— Ну то вперед, — сказала Тіфані неуважно. Брижі все ще ряботіли при березі.

Нема змісту комусь про це розповідати. Всі скажуть: «Оце так уява в дитини», — це якщо вони будуть в доброму гуморі, а якщо в поганому: «Не вигадуй».

Вона все ще дуже злилась. Як якесь чудовисько посміло з'явитися в річці!?

Особливо таке... таке... недолугте! Та за кого воно мене має?!

Ось Тіфані йде додому. Ось її черевики: великі важкі черевики, батько їх латав-перелатав, вони колись, до неї, належали усім її сестрам; вона одягає декілька пар шкарпеток, щоб черевики не спадали. Вони завеликі. Іноді Тіфані думає, що вона тут просто для того, щоб пересувати ті черевики.

Ось її сукня. Вона теж належала її сестрам. Мама її вшивала, вкорочувала, подовжувала і попускала стільки разів, що її вже давно було час пустити на лахміття. Та вона подобалася Тіфані. Вона накриває літтки і, якого б вона не була кольору на початку, тепер вона молочно-блакитна, — на диво, достоту такого ж кольору, як бабки, що кружляють обабіч стежки. Ось яка Тіфані з лиця: рожевувата, очі карі, волосся брунатне. Нічого особливого. Голова її може здивувати, — якщо хтось дивиться на її відображення, скажімо, у тарільчику темної води, — і здатись завеликою, як на її пропорції тіла, але вона ще може підрости.

Вгору, вгору, ще вище, аж поки дорога стане стрічкою, а Тіфані з братом — двома маленькими цятками, тоді буде її край...

Край зветься Крейдяним. Середина літа, під жарким сонцем розкинулись зелені долини. Отари овець повільно брели деревом, як хмарки в зелені неба. То тут, то там кометами шугали вівчарки. А ось — як трохи прижмурились — зелений пагорб, наче кит на землі...

...в калабані чорнильної води у тарільчику.

Міс Тік підвела погляд.

— Та істота в човнику — це Нак Мак Фігель! — сказала вона. — Найстрашніший з усіх фейрі! Навіть тролі бояться вільних малолюдців! І один з них її застеріг!

— То вона відьма, так? — поцікавився голосок.

— В такому віці? Неможливо! — заперечила міс Тік. — Хто б її вчив! В Крейдокраї нема відьом! М'якотіле там усе. Та... вона не злякалась...

Дощ ущух. Міс Тік глянула на Крейдокрай, що виднівся понад низькими пружкими хмарами. Туди було п'ять миль дороги.

— Слід приглянути за цими малими, — сказала вона. — Та крейда зам'яка, щоб на ній вродилася відьма...

Тільки гори вищі за Крейдокрай. Вони височіють — гострі, пурпuroві і сиві, оповиті пасмами снігу, що не сходить з вершин навіть влітку. «Наречені неба», так їх якось назвала Бабуня Болячка, а оскільки бабуня зрідка говорила щось, особливо, якщо це щось не стосувалось овець, то Тіфані це запам'яталось. Та й це було напрочуд точно. Такий вигляд гори й мають взимку, коли вони всі білі і сніг розвівається вуаллю.

Бабуня говорила давніми і дивними словами, що бралися із прадавніх приповідок. Вона не називала низину Крейдокраєм, вона казала — Вал. «На Валі віє вітер крижаний», — думала Тіфані, і так те слово й причепилося до неї.

Вона прийшла на ферму.

Тіфані зазвичай лишалася на самоті. Нічого особливо жорстокого чи лихого в цьому не було, бо ж ферма велика і всі зайняті роботою, а свою вона робила добре, і так якось склалося, що її наче й не було. Вона поралася з молоком, і їй це добре вдавалося. Масло її вдавалося ліпше, ніж її мамі, і люди нахваливали, який добрий вона